Parshat Shoftim Simply Whole or Wholly Simple

Simon Wolf

This week's Parsha continues to discuss the practical national framework for the establishment of a nation of God in the land of Israel that was begun in earnest in last week's Parsha. In that vein, within this week's Parsha, there is a leitmotif of addressing and governing the interactions with and influence of the nations that occupy the land that Bnei Yisrael is set to conquer. The overarching theme is "When you enter the land which God your Lord is giving you, you shall not learn to imitate the abominations of those nations כי אתה בא אל־הארץ אַשר־יַקוּק אַלקיַר נתן לך לא־תלמד) בהם: לַעשׂוֹת כָּתוֹעֲבְת הַגּוֹיֵם הָהָם: The displacement of those nations resident in Eretz Cana'an is because of their errant ways and their reprehensible moral depravity.2 In essence, do not emulate the nations that you are displacing because otherwise you will suffer their same fate of being expelled from Eretz Yisrael.³ Bnei Yisrael's mission is to lead a revolution and replace the amoral society found within Eretz Cana'an with a God fearing people that will be righteous and just, thereby becoming a model nation that others will seek to replicate.

After Moshe gives broad guidance to not imitate the abhorrent practices of the nations that they will encounter and dispossess, he then enumerates specific examples of these degenerate practices to be "There shall not be found amongst you anyone who consigns his son or his daughter to the fire, one who is an augur, a soothsayer, a diviner, a sorcerer, a charmer, a consulter of ghosts or spirits, or a necromancer. For whoever engages in these activities is an abomination to God; and because of these abhorrent practices God, your Lord, drives them out from before you. For, these nations, that you will dispossess, listen to those who soothsay and to diviners, however, as for you, God, your Lord has not permitted you to do so. Instead, God, your Lord, will raise up from your midst a prophet similar to me; you shall heed him..."

(ט) כִּי אַתַּהֹ בָּא אֵל־הַאָּבץ אֲשֶׁר־יִקוֹק אֱלֹקֵיךְ נֹתַן לַךְ לְא־תִלְמֵד לעשות כתועבת הגוים ההם:

(י) לְא־יִמָּצָא בְרָּ מַעֲבָיר בִּנְוֹ־וּבִתָּוֹ בָּאֲשׁ קֹסֵם קּסַמִּים מִעוֹנֵן וּמִנַחֲשׁ וּמְכַשֵּׁף:

(יא) וחבר חבר ושאל אוב וידעני ודרש אל־המתים:

(יב) כִּי־תוֹעֲבָת יְקֹוֶק כָּל־עְשֵׂה אֱלֶּה וּבִגְלַל הַתּוֹעֲבְת הָאֵׁלֶּה יְקוֹק אַלֹלֵיך מוֹרָישׁ אוֹתָם מְפָּנֵיך:

(יד) כִּיוֹ הַגּוֹיֵם הַאַּלֵּה אֲשֵׁר אַתַּהֹ יוֹרֵשׁ אוֹתֶם אֶל־מְענְנִים וְאֵל־ ָקסְמִים יִשָּׁמֵעוּ וָאֲתָּה לֹא כֵּן נַתַן לְךָּ יִקּוָק אֱלֹקֵיך:

(טו) נַבָּיא מִקּרבָּךָ מֵאַחֵירָ כַּמֹנִי יַקִים לְּךָ יִקֹוַק אֱלֹקֵיךָ אֲלֵיו תּשִׁמעוּן:⁴

In this instance, the message of disassociation with those that you will dispossess seems to be that Bnei should rely on a different form of communication to gain perspective. In order to understand an event or seek guidance about the proper path to take, one should not subscribe to these charlatans or false prophets that are the "religious" consultants and leadership of the people resident in Eretz Cana'an. Rather, the Torah endorses the prophet of God (נביא) as the proper medium for gaining understanding as to God's will or insight into the correct interpretation of events as well as the proper individual with whom to take counsel about the appropriate actions to engage in or decisions to make. As the Rambam codifies, one of the fundamentals of the faith is that God communicates with man.⁵ If that is the case, then it is also essential to tune in to the right frequency to receive that messaging. Moshe indicates that the prophet appointed by God, similar to himself, is the sole channel for this interaction and transmission. On the other hand, subscribing to alternate modes of communication, endorsed and utilized by the other nations, is perforce an assumption that there are alternative powers to God to which to subscribe or who can exert control over that which happens. Therefore, the Torah pans those avenues and restricts engaging in those practices in favor of the prophet of God.

This simple explanation of this Parshiya seems rather compelling, but to arrive at this understanding we intentionally skipped a verse. One may have already noticed or can quickly ascertain the skipped verse from the fact that the Pesukim quoted above are not sequential; verse thirteen is missing. That verse is "You should be Tamim with God, your Lord (תמים תַהַיָּה עם יקוק אַלקֵיך." Leaving aside the meaning of the Pasuk, its placement is somewhat odd since it seems to unnecessarily interrupt the natural flow of the Parshiya. In addition, the fact that this section is completely comprehensible without the absent Pasuk only serves to reinforce the issue as to why was this verse placed here. What is the Pasuk demanding when it states that one must be Tamim (תַּמִים) with

[ָ]פִי אַתָּהֹ בָּא אֶל־הָאֶָׁרֶץ אֲשֶׁר־יִקֹוֵק אֱלֹקֶיךָ נֹתַן ֶלֶךְ לְא־תִּלְמֵד לַעֲשׁׂוֹת כְּתוֹעֲבָת הַגּוֹיִם הָהַם: $^{-1}$ ָּרֶבְיִים יְחָ,ט) \\ כִּי־יַכְרִית יְקֹנֶק אֱלֹקֶיךְ אֶת־הַגּוֹיָם אֲשֶׁר אַתָּה בָא־שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם ((דברים יח,ט) \\ כִּי־יַכִּרִית יְקֹנֶק אֱלֹקֶיךְ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתָּה בָא־שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם מְפַבֵּיך וְיַרַשְׁתַּ אֹתָׁם וְיַשְׁבָתַ בָּאַרְצָם: הָשֶּׁמֶר לְךָּ פַּן־תִּנַקְשׁ אַחַרִיהֶּם אַחַרֵי הָשָּׁמִדָם מְפַּבֵיך וּפֶן־תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהַיהֶם לָאמֹר אֵילֶה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאַלֵּהֹ אֵת־אֲלָהִיהֶם וְאָעֱשֶּה־כֵּן גַם־אֲנִי: ָלֹא־תַּעֲשֶׂה בֵּׁן לַיִּקֹוֶק אֱלֹקֶיךְ כִּי כָּל־תּוֹעֲבַת יְקֹּוָק אֲשֶׁר שָׁנַא עָשׁוּ לֵאלְהֵיהֶּם כִּי גַם אֶת־ ֹבְנֵיהֶםׂ וְאֶת־בְּנָתֵיהֶׁם יִשְׂרְפָוּ בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם: (דברים יב,כט-לא) \\ בַּק מֵעֶבֶי הָעַמִּיםׁ ָהָאֵׁלֶּה אֲשֶׁר יְקֹוֶק אֱלֹדֶּיך נֹתָן לְךָּ נַחֲלֵה לָא תְחַיֶּה כָּל־נְשָׁמֵה: כִּי־הַחֲרֵם תַּחְרִימֵם הַחִתִּי ּוָהָאֱמֹרָיֹ הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי הַחָּוּי וְהַיְבוּסֵי כַּאֲשֶׁר צִוּךְ יְקֹוֶק אֱלֹקֶיךְ: לְמַעוּ אֲשֶׁר לְא־יִלמְדִוּ ֶּאֶתְכֶם ֹלַעֲשֹּׁוֹת כְּכֹל ֹתְּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשָוּ לֵאלהֵיהֶם וַחֲטָאתֶם לַיִקֹוָק אֱלֹקֵיכֶם: (דברים

אַל־תּאמֵר בִּלְבָבְךָּ בַּהַדָף יְקוָק אֱלֹזֶּיךָ אֹתָםוּ מִלְּפָנִיךְּ לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֵבִיאַנִי יְקוֹּק לֶרֶשֶׁת ָאֶת־הָאָרֶץ הַזָּאת וּבְרִשְׁעַתֹּ הַגּוֹיָם הָאֵׁלֶּה יְקֹוֶק מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךְ: לָא בְצִדְקָתְךָּ וּבְיֹשֶׁרֹ לְבֵבְבְ אַתָּה בָא לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצֵם כִּּי בְּרִשְׁעַתוּ הַגּוֹיֵם הָאֵלֶּה יְקֹוֶק אֱלֹקֶוֹךְ מוֹרִישָׁם מִפָּנֶּיךְ וּלְמַעַן ָהָקִים אֶת־הַדָּבָּר אֲשֶּׁר נִשְׁבַּע יְקֹוָקֹ לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לִיצְחֶק וְלְיַעֲקֹב: וְיַדַעְתָּ כִּי לְא www.swdaf.com

[ָ]בְצִדְקָתְרָ ֹיְקֹוֶק אֱלֹקֶיךְ נֹתֵוֹ לְךָ אֶת־הָאֶרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאַת לְרִשְׁתָּה ּכִּי עַם־קְשַׁה־עֹּרֶף אֶתָּה: בְצִדְקָתְרָ ֹיְקוֵֹק אֱלֹקִיךְ נֹתֵוֹ לְךָ אֶת־הָאֶרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאַת לְרִשְׁתָּה ּכִּי עַם־קְשַׁה־עֹּרֶף אֶתָּה: (דברים ט,ד-ו) \\ עיין הערה 3

[ָ]תְשָׁתַּחַוִיתָ אָחַרִי אָחָבָּח אָת־יִקְנֵק אֶלֹּדֶּיךָ וְהָלַכְתָּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם וְהִשְּׁתַחַוִיתָ 3 לָהֶם הַעִּדְתִי בָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבָד תֹאבֵדְוּן: כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְקוָק מַאֲבָיד מִפְּנֵיכֶּם כֵּן תֹאבֵדְוּן ַ עֶקֶב לָא תִשְׁמְעוּוּ בְּקוֹל יְקֹוָק אֱלֹקֵיכֶם: (דברים ח,יט-כ) \\ אַל־תִּטַּמְאַוּ בְּכָל־אֵֵלֵה כִּי בִכַל־ אַלֶּהֹ נִטְמְאַוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם: וַתִּטְמֵא הָאֶׁרֶץ וָאֶפְקָּד עֲוֹנָהּ עָלֶיהָ וַתָּקא ָהָאָרֶץ אֶת־יֹשְבֶיהָ: וּשְׁמַרְתָּם אַתָּּם אֶת־חֻקֹּתַיֹּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַׁי וְלָא תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבֻת ָהָאֶלֶה הָאֶזְרֶח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְּכֶם: כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעַבָּת הָאֵל עָשָׂוּ אַנְשֵׁי־הָאֶרֶץ אֵשׁר ַלְפְנֵיכֶם וַתִּטְמֵא הָאֶרֶץ: וְלָא־תָקִיא הָאֶרֶץ אֶתְלֶם בְּטַמַאֲכֶם אֹתֶהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִּפְנֵיֶכֶם: כֵּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל הַתּוֹעֵבֻת הָאֻלֶּה וְנִכְרְתָוּ הַנְּפָשָׁוֹת הָעשָׁת מְקֶּרֶב עַמֵּם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לְבָלְתִּי עֲשׁוֹת מֵחֻקּוֹת הַתְּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר וַנַעֲשְוּ לְפְנֵיכֶּם וְלָא (ויקרא יח,כד-ל) הְטַמְאָוּ בָּהֶם אֲנִי יְקוֹנָק אֱלֹקֵיכֶם:

דברים יח.ט-טו

⁽רמב"ם יסודי התורה 5 מיסודי הדת לידע שהקל מנבא את בני האדם... (רמב"ם יסודי התורה 5

God and how does that relate to the remainder of the Parshiya?

The overwhelming use of the word Tamim (תַּמִים) in the Torah is in the context of the Korbanot where it describes the need for the animal to be Tamim, free of blemishes.6 Obviously, in this context, that usage of the word would be difficult to explain. Another use of the word, which is commonly found in Tehillim, is a person of integrity. For example, this utilization appears in the description of the character traits found in those that are welcome in God's presence, "...God, who can sojourn in Your tent, who may dwell on Your holy mountain. He who conducts himself with integrity, acts with righteousness and speaks truth in his heart... (הוֹלֶךְ תַּמִים וּפּעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֲׁמֶּת בִּלְבָבְוֹ)."⁷ It is also appears in a similar fashion in the Haftorah for the seventh day of Pesach,8 "With one who acts kindly, You are kind; with a person of integrity, You are upright. With the one who is pure, You act purely; with the one who is perverse, You demonstrate עם־חַסִּיד תָּתְחַסֵּד עִם־גָּבֵר ת**ַּתְמִים** תָּתַמֵּם: עִם־) shrewdness נבר תּתַבּרָר וְעִם־עֹקֹּשׁ תּתַפּתַּל:."9 While not the smoothest of readings, this definition of the word ("integrity") could be a plausible explanation for the word Tamim which would have the verse in this week's parsha read, "A person of integrity, you should be with God, your Lord (תַּמֵים תָּהָיֵה עָם יִקּוָק אֱלֹקֵיך)." problem is that such an explanation would be a complete non-sequitur with the remainder of the Parsha. That then forces one to look towards less common manifestations of the word in order to determine the meaning of the Pasuk.

In Parshat Ha'azinu, the Pasuk portrays God's ways in contrast to the ways of man, "The Rock, whose deeds are perfect, for all his ways are just, a faithful God without iniquity, He is just and right (הצור תמים וַפַּעֵלֹוֹ)."¹⁰ Using this possibility, the verse would then read, "Be perfect with God, your Lord (תָּמִים תִּהְיֶּה עָם, יָקֹוָק אֱלֹקֶיך." This solution also seems to be a less than desirable option since, generally, the word Tamim, meaning perfect, is only used in reference to God and His ways. In this instance, one could be ambitious and suggest that the verse is requiring that one emulate God and ideally strive to be perfect in their ways similar to God. While that is a noble ambition, it seems that such an expectation and explanation is highly unrealistic, especially given that this character trait is proffered as that which distinguishes God from man. Moreover, when utilizing this possible explanation, one is once again faced with the issue as to what does

such a demand or aspiration have to do with the remainder of the Parshiya.

בסייד

Another, possible definition for Tamim is found in the final verse of the fourth chapter of Lamentations. "Your punishment has ended daughter of Tzion... (תם־עוֹנרְ בּת־ציֹּון)."11 A similar usage also appears with regards to Yosef's interaction with the Egyptians during the years of famine in Egypt. "That year ended (וַתְּתִּם הַשְּׁנֵה הַהָּוֹא), and they came to him in the second year and said to him, 'We cannot hide from my master, but our money is **completely spent** (כּי אם־**תם** הכֹּסף) and the animal stocks are already my masters, nothing is left before my master except for our bodies and our lands." While this definition, in of itself, is clearly not a possible explanation for Tamim in this week's Parsha, a nuanced derivative of this definition could lend some insight. The end of something is also the completion of that event or item and therefore Tamim can also be used to indicate something complete or With regards to Yehoshua's miraculously stopping of the sun and the moon to afford Bnei Yisrael the added time they needed to defeat their enemies, it is recorded in Sefer HaYashar, "And the sun stayed in the midst of heaven and did not hasten to go down, for about a **whole** day (כָּיוֹם תַּמִים)."¹²

Rashi interprets the word Tamim to mean "whole or complete" in order to explain that which God says to Avraham, "walk before Me and be Tamim (התהלך לפני והיה **תמים**)."¹³ Rashi at first suggests that God is encouraging Avraham to be complete or whole in all the trials that God presents him (היה שלם בכל נסיונותי). He then cites the Midrash Chazal that Avraham's performance of the circumcision (התהלך לפני במצות מילה) will remove that which is blemished in him (שיכל ממן שהערלה בך אתה בעל מום לפני) and through that action he will then be complete or whole. 14 The Radak makes a similar suggestion with regards to Noach when the Torah describes him as a "Tzaddik Tamim (צַדֶּיק תָּמִים)." He proposes that Tamim is describing Noach as being whole or complete without any flaws (שלם בלי שום דופי). ¹⁵ In addition, he notes the Midrash Tanchuma that Noach was born already circumcised thereby making him whole or complete and worthy of the descriptor Tamim. Rashi and the Radak see Tamim as describing an object as being whole or complete, especially with regards to a tangible item. That view is not easily parlayed into explaining the Tamim found in this week's Parsha.

The Chizkuni seizes on this explanation as well, but unlike Rashi and the Radak, he sees it as a demand

אָם־עֶלֶה קַרְבָּנוֹ מִן־הַבָּלֶּר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אְהֶל מוֹעֵד´ יַקְרָיב אתׁוֹ לְרְצֹנָוֹ לְפְגֵּי יַ אָרָר אָג ועוד הרבה) יְקוֹקָ: (ויקרא אָג ועוד הרבה)

⁷ מַזְמוֹר לְדָׁוֶד יֻקּוֹּק מִי־יָגָּוּר בְּאָהֵלֶךְ מִי־-ִּשְׁכֹּן בְּהַר קִדְשֶׁךְ: הּוֹלֵךְ **תַּמִים** וּפּעַל צֶדֶק וְדֹבֵּר אֲמֵת בִּלְבָבִוֹ: (תהלים טו,א-ב)

וגם ההפטרה של האזינו כאשר קוראים אותו אחר יום הכיפורים 🕺

⁹ עם־חָפִיד ׁתְּתְחֵפֶּד עם־גְּבֶר ׁ **תָּמִים ׁ**תִּתּמֶם: עם־נָבֶר תִּתְבָּרֵר וְעִם־עַּלֵּשׁ תִּתְפַּתָּל: (תהלים יח,כו-כז \\ שמואל ב כב,כו-כז)

יתנא פראות ב ב פראי פראי (דרים האין אָין עָׁוֹל צַדִּיק וְיָשֶׁר הְּוֹא: (דברים הַצּוּלוֹ תַּנְים פָּעַלוֹ בִּי כָל־דְּרָבֶיו מִשְׁפֵּט קַל אֱמוּנָה וְאֵין עָׁוַל צַדִּיק וְיָשֶׁר הְּוֹא: (דברים לב.ד)

 $^{^{11}}$ תַּם־עֲׂונַךְ בַּּת־צִיּּוֹן לָא יוֹסִיף לְהַגְּלוֹתֵּךְ פָּקָד עֲוֹנֵךְ בָּת־אֱדֹּוֹם גַּלָה עַל־חַטּאֹתָיִף: (איכה ד.כב)

¹יְצָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לִיקּוֹק בְּיוֹם מֵּת יְקּוֹק אֶת־הָאֱמֹרֹי לְפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיֹאמֶרוּ לְעֵינֵי יִשְׂרָאַל שְׁשְׁבָּחָאָי יִשְׂרָאֵל שְׁמָרִי וְיִדְּם גָּוֹי אִיְבִּיוּ הָלֹא־הִיא שְׁמָשׁ בְּחָצִי הַשְּׁמָשׁ בְּחָצִי הַשְּׁמָשׁ בְּחָצִי הַשְּׁמִים וְלֹא־אָץ לְבָוֹא כְּיִוֹם תָּתִים: (יהושע יִיבּ-יג)

¹וֹיְהָי אַבְרֶּם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנֵה וְתֵּשְׁע שָׁנִים וַיַּרָא יְקֹוְֹק אָל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אַלְיוֹ אַנִי־קֵל שׁלְּי הִתְּהַלֵּךְ לְפָנֵי וָהָיֵה תָמִים: (בראשית יז,א)

¹והיה תמים - אף זה צווי אחר צווי, היה שלם בכל נסיונותי. ולפי מדרשו התהלך לפני במצות מילה, ובדבר הזה תהיה תמים, שכל זמן שהערלה בך אתה בעל מום לפני. במצות מילה, ובדבר הזה תהיה תמים, שכל זמן שהערלה בך אתה צונים, וראש דבר אחר והיה תמים, עכשיו אתה חסר חמשה אבריםא שתי עינים, שתי אזנים, וראש הגויהב שאוסיף לך אות על שמך ויהיו מנין אותיותיך מאתיים ארבעים ושמונה כמנין אבריך: (רש"י בראשית יז,א)

¹⁵תמים - שׁלם בלי שום דופי, ובדרש שנולד מהול (תנחומא): (רד"ק בראשית ו,ט) 15

בסייד ברשת שופטים

an emotional state of wholeness completeness. 16 This leads him to explain the Pasuk as follows: תמים תהיה עם ה' אלוקיך, "be wholehearted with God, your Lord." The expression תמימות, means to have an exclusive relationship with either man or God; one does not flirt with any alternatives. It is a demand not be similar to those that profess allegiance to God, but simultaneously have alternate loyalties. 17 Rather, be completely and totally dedicated to God since "Tam (תם)" and "whole or complete (שלם)" are synonymous. The Ramban offers a similar explanation, but also connects it contextually to the Parshiya in which it is found. 18 He explains that the meaning of this verse is that we are to direct our hearts to Him alone, and believe that He alone does everything. It is He who knows the truth about all future events, and from His prophets, or from His pious ones. in other words the Urim and Tumim are we to inquire about future events. We may not guery of the astrologers or from anyone else, or by any means to trust that their words will be fulfilled. Instead, if we hear any prediction from the diviners, we should say, "Everything is in the hands of Heaven (הכל בידי שמים)," for He is the God of gods who is supreme above all, the Omnipotent One over everything, who changes the set order of the stars and constellations at His will. We may only believe that future events will occur because of and to the extent that an individual draws closer to His service. Therefore, after the warning against inquiring about future events from diviners, the Torah states that you are to be wholehearted with God in all these matters and not be afraid of those who tell of things to come. Rather, you should inquire of His prophet and to him shall you hearken. The Ramban then corrals the other explanations offered previously for the meaning of Tamim and demonstrates how they are relevant to this situation. He suggests that Tamim (whole) indicates perfection

in a thing (השלם בדבר), just as "sei tamim (שֶּׁה תָּמִים)" means one that is without blemish and lacking any deficiency. Something that is **perfect** is **without a blemish** and therefore must be **complete** or **whole**. The Ramban also extends this understanding of the word Tamim to the Pasuk found by Avraham (לפני במצות מילה Rather than understanding it as a description of Avraham or that which he has done or will do, he sees it as a demand placed by God on Avraham to be firm and wholehearted in his dedication to God and to leave behind his astrology (אצטגנינות שלך),20 the belief that the constellations influence that which happens to an individual.

The Ramban sees this demand as being so fundamental to Bnei Yisrael's relationship with God that he reckons it amongst the positive Torah commandments that the Rambam forgot to enumerate in his Sefer HaMitzvot.²¹ The proper attitude for sustaining one's relationship with God requires one to singular, complete, unwavering wholehearted dedication to God (תַּמִים תָּהֶוֶה עָם יִקֹוָק אַלקּיך). It is a firm belief that whatever happens to an individual is solely based on their success or failure in adhering to God's dictates. That fealty is indicative of a steadfast faith in God being the sole power who runs the world at will and who dictates that which transpires; any breach of that devotion is an implicit diminishment of God's dominion. As Rav Saadia Gaon points out, those that dabble in sorcery and the like are compromised in their true dedication to God and therefore cannot be Tamim.²²

For the Ramban, the laws found in this Parshiya in Parshat Shoftim are a single continuum. One should not search out the counsel or pay heed to the diviners or sorcerers (לְּאַבְיֵּאַ בְּרְּ...קֹסֵם קְּסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנֵחֵשׁ), but rather seek advice and guidance as to

3

¹⁶תמים תהיה עם יקוק אלקיך – לשון שלמות אל תאמר אהיה ירא יראה אחרת עמו כמו שמצינו בגרי אריות שכתוב עליהם את ה' היו יראים ואת אלהיהם היו עובדים (מלכים ב יז,לג) ונמצאת עמו חסר ביראה אלא תהיה ככלי מלא תם ושלם מעניין אחד כלומר שלם תהיה עמו בכל מעשיך ובכל מחשבותיך ועל זה אמר שלמה בחכמתו בכל דרכיך דעהו וגו' (משלי ג,ו) (חזקוני דברים יח,יג)

¹⁷אֶת־יִקֹּוֶק הָוָּוּ וְרָאֵים וְאֶת־אֱלְהֵיהֶם ֹ הָיָוּ עְבְדִּׁים כְּמִשְׁפָּטֹ הַגּוּוֹּם אֲשָׁר־הַגְּלָוּ אֹתָם מִשֶּׁם: (מלכים ב יז,לג)

¹⁶וטעם תמים תהיה עם ה' אלקיך - שנייחד לבבנו אליו לבדו, ונאמין שהוא לבדו עושה כל והוא היודע אמתת כל עתיד, וממנו לבדו נדרוש העתידות, מנביאיו או מאנשי חסידיו רצוני לומר אורים ותומים. ולא נדרוש מהוברי שמים ולא מזולתם, ולא נבטח שיבואו דבריהם על כל פנים, אבל אם נשמע דבר מהם נאמר הכל בידי שמים, כי הוא אלקי האלקים עליון על הכל היכול בכל משנה מערכות הכוכבים והמזלות כרצונו מפר אותות בדים וקוסמים יהולל. ונאמין שכל הבאות תהיינה כפי התקרב האדם לעבודתו. ולפיכך אחר אזהרת שאלת העתידות מקוסם ודורש בעד החיים אל המתים אמר שתהיה תמים עם השם בכל אלה, ולא תירא ממגיד עתיד אבל מנביאו תדרוש ואליו תשמע. וזה דעת אונקלוס, שלים תהא בדחלתא דה' אלהך, שלא תהיה חסר ביראתו, כי "תמים" הוא השלם בדבר, כמו שה תמים (שמות יב ה) שאין בו מום ושום חסרון. וזו מצות עשה,

וכבר הזכרתי זה בפסוק והיה תמים (בראשית יז א): (רמב"ן דברים יח,יג) ¹⁹והיה תמים - מצוה אחרת עוד בענין הזה כטעם תמים תהיה עם ה' אלקיך (דברים יח יג) אחרי אזהרת השם לא ימצא בך קוסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף וגו' (שם יח י), והענין בשניהם שיאמין בלבו כי הקדוש ברוך הוא לבדו הוא בעל היכולת בתחילה והענין בשניהם שיאמין בלבו כי הקדוש ברוך הוא למעוננים ואל קוסמים או למנחש ומכשף, הוא היכול לעשות ולבטל, ולא ישמעו אל מעוננים ואל קוסמים או למנחש ומכשף, ולא יאמין שיבאו דבריהם על כל פנים, אבל יגזור בלבו שהכל ביד עליון העליונים, שהוא "קל" והוא "קל שדי", עושה טובה שלא היה במזל ומביא רעה בהיות המזל טוב ויפה, כפי שיתהלך האדם לפניו, מפר אותות בדים וקוסמים יהולל (ישעיה מד כה). וזהו שאמרו (שבת קנו א) צא מאצטגנינות שלך וכו': ורש"י פירש והיה תמים, היה שלם בכל הנסיונות. ורבי אברהם אמר שלא ישאל על המילה למה. והוא כטעם יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש (תהלים קיט פ). והנכון מה שפרשתי: (רמב"ן בראשית יז,א)

⁻ אף רב סבר אין מזל לישראל, דאמר רב יהודה אמר רב: מניין שאין מזל לישראל ²⁰ואף רב סבר אין מזל לישראל, דאמר רב יהודה אמר ארו החוצה. אמר אברהם לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם בן ביתי שנאמר ויוצא אתו החוצה. אמר אשר יצא ממעיך. אמר לפניו: רבונו של עולם, נסתכלתי יורש אתי. אמר לו: לאו, כי אם אשר יצא ממעיך. אמר לפניו: רבונו של עולם, www.swdaf.com

באיצטגנינות שלי ואיני ראוי להוליד בן. אמר ליה: צא מאיצטגנינות שלך, שאין מזל לישראל. מאי דעתיך - דקאי צדק במערב, מהדרנא ומוקמינא ליה במזרח. והיינו דכתיב מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו. (שבת קנו.)

ממים (שופטי' יח) תמים שמינית שנצטוינו להיות לבבנו תמים עמו ית' והוא שנאמר (שופטי' יח) תמים ²¹ תהיה עם י"י אלהיך. וענין הצוואה הזאת שנייחד לבבנו אליו לבדו ית' ושנאמין שהוא לבדו עושה כל והוא היודע אמתת כל עתיד וממנו לבדו נדרוש הבאות מנביאיו או מאנשי חסידיו ר"ל אורים ותומים ולא נדרוש מהוברי שמים ולא מזולתם ולא נבטח שיבאו דבריהם על כל פנים. אבל אם נשמע דבר מהם נאמר הכל בידי שמים כי הוא משנה מערכת הככבים והמזלות כרצונו, מפר אותות בדים וקוסמים יהולל [ישעי' מד], ונאמין שכל הבאות תהיינה אלינו כפי התקרבנו לעבודתו כענין שהבטיח (ירמי' י) אל דרך הגוים אל תלמדו ומאותות השמים אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה. ואמרו באחרון שלפסחים (קיג ב) מנין שאין שואלים דבר מן הכלדיים שנאמר תמים תהיה עם י"י אלהיך. והכלדיים הם שארית האומה המתעסקת במלאכת הכוכבים הנקראים כלדיב"ש. ולשון ספרי אם עשית כל האמור בענין הרי אתה תם לי"י אלהיך. ופירוש זה שאסר הכתוב לשאול את העתיד מאוב וידעוני ומתים ומן מעונן וקוסם ואחרי כן צוה שיהיה לבנו תמים עמו יתב' באלה ולא נירא מדברי מגיד עתידה מן הנזכרים או מזולתם אבל מן נביאו נדרוש ואליו נשמע כאשר יאמר בפרשה. וזה הוא תרגומו שלאנקלוס שלים תהא בדחלתא די"י אלהך. וכן אמר הכתוב (תהל' קיט) יהי לבי תמים בחוקיך. ובמצוה הזאת נצטוה אברהם אבינו כאשר בא לכרות לו ברית ולתת לו זרע. אמר (לר יז ורמב"ן שם) התהלך לפני והיה תמים. כי מפני שהיה הוא זכור לטוב יסוד באמונה והחולק על הכשדים שהיו מייחסים כל הכחות לשמש ולירח ולככבים והוא ראה שיש עליהם יוצר ומנהיג צוהו עוד להתהלך לפניו ולהיות תמים עמו ולא יתן בלבו שיהא בזולתו שום אמת ולא יסתכל בעניינם כלל עם דעתו שיוצרם מנהיג אותם אלא יהיה לבו אליו לבדו ית' כי הוא המצוה אותם והמסדר סדור מערכתם כרצונו כענין שאמרו (שבת קנו א) צא מאצטגנינות שלך וכו'. זהו ענין המצוה הזאת. והזכירה בעל ההלכות וכתב (אות קמד) להיות תמים. ואולי חשב הרב שהיא צוואה כוללת המצות כולן ללכת בדרכי התורה כענין שנ' (תהל' קיט) אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת י"י ולכן לא הביאה בחשבונו. והמתבאר מדברי רבותינו והנכון בכתוב הזה הוא מה שפרשנו בה בכאן: (השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם שכחת העשין מצוה ח)

ב?ברה תמים – כי המשתמש בכשפים אינו תמים, ככתוב: "לא ימצא בך מעביר וגו' תמים תהיה וגו'⊔ □". (ר' סעדיה גאון בראשית יז,א)

the will of God through the prophet (בָּלִיִי מֵּאֶחֶׂיךְ מֵּאַלֶּיוּן מַּאָלֶּיִן מִּאָלֶיוּן מִּאָלֶיִן מִּאָלֶיוּן מִּאָלֶיִן מִּשְׁמְעִּוּן (בָּמֹרִי יֵקִים לְּךָ יְקֹוֶק אֱלֹיֶדְיךְ אֵלֶיִן תִּשְׁמְעִּוּן and in that way fulfill the demand to be Tamim with God (בְּמֹרִי יָקִים תְּהְיֶּה עַם יְקֹוֵק). The only deficit in the Ramban's explanation is why is the demand for one to be Tamim is found in the middle of the Parshiya rather than as the opening or closing Pasuk of this section. One might suggest that is because the definition of wholehearted dedication to God is seeking the counsel of the Navi. The problem with that explanation is that the Ramban seems to define the requirement for one to be Tamim as a demand for a certain attitude that is not solely dependent on guidance from the Navi. 19

Rashi seems to also explain "You should be Tamim with God, your Lord (תָּמֵים תָּהְיֶּה עָם יִקְוַק אֱלֹקֶיך)" as being dedication to God, but with a nuanced change that makes a world of difference. Until now, we have that explaining Tamim assumed to wholehearted dedication was a derivative of the usage of the word to mean "complete" or "whole." We also saw how that connected to "perfection" and "without a blemish." On the other hand, Rashi seems to be hinting at a different direction or possibility. The word Tam (תַּם) is also used to mean simple or naïve as in "Yaakov was an unsophisticated man, a dweller of the tents (ויַעַקב איש תַּם ישֵב אהַלִים)."²³ We generally have negative associations with the terms simplicity and naiveté, though that does not necessarily need to Simplicity is not synonymous with be the case. foolishness, rather it can be a lack of complexity, something that or someone who is unencumbered by machinations, or that has a simple, but clear vision. Sometimes something simple can be whole and complete and even perfect.

Rashi seems to be subscribing to that definition when he explains the Pasuk in this week's Parsha. "Tamim Tiyeh... (...מָמִים תְּהְיֶּה)" which is that you should walk before him with naiveté (בתמימות), put your hope in Him and do not attempt to investigate the future, but whatever it may be that comes upon you accept it with simplicity (בתמימות), and then you shall be with Him and become His portion. Rashi explains that Tamim, simplicity, is the alternative to diviners and sorcerers. This is why the verse is found here in the middle of the Parshiya. Rather than trying to discern or interpret the

future, one should display equanimity in dealing with the uncertainty of life and the events that come one's way; they should let the chips fall where they may. Then quoting the Sifrei, Rashi adds that when you act Tam and react with Temimut (בתמימות) then your portion is with God.²⁴ If one is simply and wholeheartedly dedicated to God, then they view every challenge through a prism of whatever God does is for the best (גם זו לטובה).25 It is somewhat counterintuitive, but simply believing that God looks out for each individual demonstrates far more faith in God than trying to predict and interpret events.²⁶ It demands that one forfeit all their intellectual machinations, strategies and theses and surrender to ַרַבְּוֹת מַחֲשַׁבְוֹת בָּלֵב־אֵישׁ - God because that is man's fate בועצת יִקוֹק הֵיא תַקוּם - Many designs are in a man's heart, But it is the God's counsel that will prevail.²⁷

Going back to the beginning of the shiur where it was noted that the most common use of the word Tamim was to mean **integrity** and combining that with the understanding that Tamim also can mean **simplicity** then one could suggest that integrity is synonymous with simplicity. Sometimes eliminating all the complexity and simplifying one's approach to life enhances their integrity.

The Gemara in Avoda Zara posits that the description of Noach as a "Tzadik, Tamim (נַחַ אָישׁ צַדָּיק תַּמִים הַיָה בדרתיו)" should be understood as follows: Noach was righteous and just in his actions (צדיק במעשיו), Tamim in his ways (תמים בדרכיו). Noach demonstrated strategy, complexity and intellectual prowess in that which he did (צדיק במעשיו), but his overarching approach to life was one of simplicity (תמים בדרכיו) – he was wholeheartedly devoted to God and a man of integrity. Sometimes simple (תמים) is perfect (תמים) and whole (תמים). As we enter the month of Elul and approach the Yamim Nora'im, it behooves us to become a little more simple in our approach to life, to shed some of the complexity and remember that everything that comes our way, no matter the twists and turns, is from God - a result of our actions (Ramban) and what God wants for us (Rashi).

Shabbat Shalom

בראשית (בראשית װָהָי עֵשָּׁו אָישׁ יַדָעַ צַּיִד אִישׁ שֶּׁדֶה וְיַעֻקֹבֹ אָישׁ תָּׁם יַשָּׁב אֹהָלִים: (בראשית ברזי) רבר כזי

²⁴תמים תהיה עם אלקיך – כשאתה תם חלקך עם ה' אלקיך. וכן דוד אמר: ואני בתומי אלך פדני וחנני (תהלים כו,יא) ואני בתומי תמכת בי ותציבני לפניך לעולם (תהלים מא,יג). (ספרי דברים יח,יג)

^{*20}תמים תהיה – כאיש תם שאינו מדקדק ומערים עם בוראו, אלא מה שהקב"ה מביא לדתמים תהיה כאיש תם שאינו מדקדק ומערים עם בוראו, אלא מה שהקב"ה מביא לידו לוקח, ואינו מצפה כי אם לרצונו, הן טוב הן חילוף, ויאמר: ה' הוא הטוב בעיניו יעשה. (ר"י בכור שור דברים יח,יג). \\ תמים תהיה וגו' – מה שאתה נצרך לדעת, תרגיל עצמך לילך בתום, וה' הטוב בעיניו יעשה. ובספרי דריש עוד הוראה אחרת, כשתהיה תמים הנני מבטיח שתהיה "עם ה' אלקיך". וכבר הראנו לדעת דרך משנה תורה דגם לפי הפשט 'שתים זו שמענו' בכמה קראי. וכך כתב בשו"ת הרשב"א סימן

תי"ג שזה המקרא כולל האזהרה וההבטחה. (נצי"ב דברים יח,יג) 25תמים תהיה עם ה' – פירוש לפי שצוה עליו בסמוך לבל יעונן ויכשף ולבל ישאל באוב וגו' אמר תמים וגו', פירוש כלומר טעם כל הדברים הוא לדעת העתידות ולהתנהג על אשר יורו ולתקן החסרון כאשר יוכל עשות, אם תהיה עם ה' תמים תהיה לא יחסר לך דבר ואין מה שיגיד המזל עליך תתקיים לרעה, וזה לך האות אברהם שהתהלך לפני www.swdaf.com

ה' הגם שהראה המזל עליו שלא יוליד נתהפך וילד (שבת קנו:), וכפי זה תיבת תהיה נמשכת למעלה ולמטה על זה הדרך תמים תהיה אם תהיה עם ה', או על זה הדרך תמים תהיה למעלה ולמטה על זה הדרך תמים תהיה אם תהיה כשאתה עם אלקיר. (אור החיים דברים יח,יג) \/ תמים תהיה הפרטית, ושם שבא בכנוי אל ישראל מורה על הדבוק האלקי עם ישראל והשגחתו הפרטית, ושם תמים מציין שאין לבו חלוק ר"ל אם תהיה תמים עם ה' ולא תפנה עמו לבקש לדעת עתידות ע"י מעוננים ואף לא ע"י אופן המותר כי תסמוך על ה' כי הוא יכין העתידות על שעה מוצלחת וכדומה כי כ"ז יכין ה' לטובתך מצד שהוא אלקיך ומאתו מצעדי גבר על עך לטוב, אז חלקך עם ההשגחה הפרטית וא"צ לך לחקור על העתיד לבא או לעונן על שעה מוצלחת וכדומה כי כ"ז יכין ה' לטובתך מצד שהוא אלקיך ומאתו מצעדי גבר מונו ואדם מה יבין דרכו, ובזה יש לתרץ מה שתמה הרמב"ן בסוף השגותיו (למ"ע סי' ח) על הרמב"ם סמך על הספרי שהוא תנאי אם תמים תהיה חלקך עם ה' אלקיך לא צווי, אבל בגמ' פסחים (דף קיג) משמע שהוא צווי שאין שואלים בכלדיים: (מלבי"ם דברים יח,יג)

בליבות מַחְשָׁבְּוֹת בָּלֶב־אֵישׁ וַעֻּצְת יְקוֹן הָיא תְקוּם: (משלי יט,כא) 2°בלפע בס נוסב נונוסב בובל ממום במוב בוב ידלפע ממום בדי

¹²ודלמא נח גופיה טריפה הוה! תמים כתיב ביה. ודלמא תמים בדרכיו היה! צדיק כתיב ביה. דלמא תמים בדרכיו, צדיק במעשיו הוה! לא ס"ד דנח גופיה טריפה הואי, דאי ס"ד דנח טריפה הוה, א"ל רחמנא: כוותך עייל, שלמין לא תעייל? (עבודה זרה ו.)